

«Без співпраці з батьками змінити життя дитини дуже важко» – директорка християнської школи

Ольга Тофанчук, директорка Приватного навчально-виховного закладу «Досвітня Зоря», що в Києві розповідає про особливості виховання дітей у християнській школі. Заснована у 1993 році, а у 1996 році отримала першу ліцензію, у 2006 році вперше випустила 9 клас. У 2017 році отримала ліцензію початкової школи. На сьогодні в школі навчаються 103 учні. Офіційний сайт школи morningstar.webflow.io.

Що робить освіту християнською? У чому полягає «християнськість» освіти?

Освіта – це необхідна частина життя людини. Класична освіта – це знання, які дають можливість людині розвиватись і досягати успіху в житті, а християнська освіта – це знання, отримавши які, ти можеш служити Богу та людям, реалізуючи свій потенціал у житті. Це можливо тому, що в християнській школі вихованці отримують не тільки інформацію, а й духовні та моральні цінності, джерелом яких виступає Біблія. У школі, хоча програма побудована за державним стандартом, кожен предмет подається через призму християнських цінностей.

Нашу школу вирізняє те, що ми маємо особливі духовні заняття, які називаються «церемоніали». «Церемоніали» – це ще один інструмент для того, щоб відкривати дітям біблійні цінності. Повчальні історії та спільні молитви допомагають дітям як у навчанні, так і в особистому духовному зростанні. Дітей навчають як долати труднощі і робити правильний вибір в житті. Важливу роль в духовному вихованні учнів бере капелан.

Яка функція капелана в школі?

Це духовний наставник школи. В нашій школі капеланом є Володимир Самоденко – пастор адвентистської церкви в Києві, на Оболоні. Він бере активну участь у церемоніалах, у шкільних богослужіннях, в індивідуальній роботі з дітьми, допомагає їм вирішувати конфлікти, а також працює з педколективом.

Розкажіть про педагогічний колектив школи.

В нашій школі працює понад двадцять викладачів, більшість з яких – вчителі вищої категорії. 80% викладачів – це адвентисти. Тому разом із навчальним матеріалом вони передають своїм вихованцям стиль життя та цінності, за якими живуть самі.

Наскільки конкурентоздатна така освіта порівно зі світською?

Безумовно, у кожній школі є дуже багато хороших спеціалістів. Називаючи себе християнською школою, ми нічого поганого не говоримо про інші школи, а тільки робимо особливий акцент на наших цінностях.

Оскільки школа є приватною, скільки батьки мають платити за навчання?

Від двох тисяч гривень на місяць. Ми турбуємося не тільки про якість освітньої програми, ми дотримуємося питного режиму. Для дітей завжди є свіжа і хороша вода, яка необхідна для функціонування молодого організму і для протікання всіх процесів в організмі. Також наша школа забезпечує здорове харчування – вегетаріанська кухня і дворазове харчування.

Хто дотує школу?

Територіальний підрозділ Київська конференція Церкви адвентистів сьомого дня. Коли звертаємося за допомогою, ми завжди її отримуємо, за що щиро вдячні.

Чим відрізняється мотивація педколективу?

Педколектив не просто відробляє зарплату. Викладач не тільки

зацікавлений у тому, щоб викласти якісно матеріал, але й думає про те, щоб його всі могли гарно засвоїти. Допмагає у цьому бажання служити Богу. Ми пам'ятаємо, що будь-яку справу потрібно виконувати якнайкраще. Вчителі разом моляться про свої труднощі, співпрацюють з капеланом і батьками, вирішуючи особливі проблеми і завдяки цьому стають ближчими одне до одного і до дітей.

Ми проводимо семінари і педради, на яких ділимося досвідом і вчимося максимально якісно використати 45 хвилин уроку, щоб по завершенні цього часу дитина вже щось знала. Викладач не може думати, що я прийшла, розказала, а ти – хочеш взяв, хочеш не взяв. Якщо дитина нічого не засвоїла з уроку, це означає, що я погано його провела. Завжди на усіх педрадах я кажу: «Ми діти Божі, Бог нас створив досконалыми і в усьому ми маємо бути найкращими! Тому ви повинні навчити дитину».

Зміст програм в освітніх закладах іноді дивує, а іноді шокує. Як подаються дітям в християнській школі твори про чортівню (“Майстер і Маргарита”) і розпусту (“Декамерон”)?

Слава Богу, програма змінюється. Ті, хто формують програму, розуміють, що твори мають виховувати, тобто нести цінність для дітей, які їх читають. Більше того, ми самі маємо можливість дещо обирати. Безумовно те, що необхідно дітям згідно з програми, те що може бути на ЗНО, ми подаємо. Навіть якщо це якісь дивні речі з точки зору Біблії і християнської моралі, ми це обов'язково обговорюємо. І тоді це сприймається не як нормальне явище, а як те, що внаслідок негативного впливу сил зла проявилось в нашому світі. Ми користуємось працями Олексія Опаріна, книгами Еллен Уайт.

Як у школі тлумачать патріотизм з його войовничістю до ворогів держави та ідеалізацією своїх героїв?

В контексті біблійної історії ми пояснюємо походження людей від Адама і показуємо, що всі люди – брати та сестри. Війни, непорозуміння і проблеми в нашому житті проявляються через

гріх. Нам не потрібно воювати, а потрібно проявляти любов і співчуття. Безумовно, ми прививаємо любов дітей до Батьківщини, але найважливіше, що ми зі слів Писання показуємо, що на цій Землі ми тільки гості.

Що таке патріотизм? Для чого Бог привів мене на цю Землю? Для того, щоб нести Його звістку в цьому світі, розповідати про Бога і про Його любов. А ця війна тут – це не наша війна.

Яким чином Ви прививаєте любов до Батьківщини і вчите проявляти любов і співчуття?

Звичайно, ми беремо участь у різних соціальних проектах. Діти пишуть листи-привітання воїнам. Вони запитували мене: «Що писати?». Я кажу: «Напишіть про школу, де ви навчаєтесь. Розкажіть про Божу любов і Його турботу».

Ми брали участь в акції «Зігрій солдата». Ми повинні знати, що відбувається в країні і зважувати, як можемо допомогти комусь, а якщо це не в наших силах, про це потрібно молитись Богу.

Як справи з трудовим навчанням? Чи є у школи стадіон?

Київ – складне місто. Ми орендували приміщення для молодшої школи, завжди хотілось би нам кращих умов. Але я завжди кажу, що школа – це не стіни, не вікна, а вчителі, діти і батьки. Радісна звістка для нашої школи в тому, що у 2014 році ми придбали приміщення, вже виготовлені документи на землю і завершується підготовка проекту будівництва і реконструкції. Тому невдовзі ми мріємо перейти в нове, вже наше, зручне і функціональне приміщення.

Що роблять з безальтернативним пануванням теорії еволюції в точних науках, у першу чергу, фізиці та біології?

Вже давно, ще коли ми були прикріплені до іншої школи, діти здавали екзамени там, і одному хлопчику випав білет, в якому було запитання про теорію еволюції Дарвіна. Вчитель-екзаменатор вийшла з аудиторії і стурбовано сказала: «Що ж робити, ви ж не визнаєте теорії еволюції?». «Так, ми не визнаємо, але це не означає, що ми її не знаємо. Не хвилюйтесь, нічого змінювати не потрібно, він все розповість». По завершенні екзамену ця жінка знову підійшла і сказала: «Було досить цікаво, адже він не просто розповів все, що потрібно про теорію Дарвіна, але постійно порівнював її з біблійною історією створення світу». І це була маленька євангельська програма для екзаменаторів.

Тому все, що згідно шкільної програми дітям потрібно знати, вони знають. Але якщо є деякі наукові праці, які йдуть в розріз зі Святим Письмом, ми користуємось працями християнських авторів, Біблією, проводимо аналіз і даємо оцінку тим чи іншим роботам. Але навіть якщо ми з чимось не погоджуємось або це йде в розріз з нашими переконаннями, це не говорить про те, що ми цього не знаємо.

Як Ви вирішуєте проблему хуліганства учнів та інших форм асоціальної поведінки?

Виховання дітей – це комплексна співпраця батьків і

викладачів. Якщо батьки дослуховуються до нас, використовують наші рекомендації, то ми бачимо, як діти змінюються на краще. Але бувають і випадки, коли батьки думають: ми заплатили, нехай моєю дитиною займаються вчителі. Якщо ми бачимо, що батьки не йдуть на співпрацю, ми прощаємось з такою дитиною, тому що вона виявляє негативний вплив на інших дітей. Без співпраці з батьками суттєво щось змінити в житті дитини та в її поведінці дуже важко.

Наскільки часто буває таке, що приходиться виключати дітей зі школи?

Дуже і дуже рідко, частіше всього батьки зацікавлені, щоб дитина навчалась саме у нашій школі. Бувають звичайно і випадки асоціальної поведінки певних дітей, але ми стараємось їм допомогти в першу чергу. Коли є такі проблеми, з якими ми самі впоратись не можемо, ми направляємо батьків звернутись в Медичний Центр «Angelia». Якщо ми вимушені дитину відрахувати з навчальної програми, ми пропонуємо батькам перейти на індивідуальне навчання. І наші викладачі займаються з такими дітьми.

Як відбувається співпраця школи та батьків? Якою мірою батьків залучено у виховний процес?

Ми залучаємо батьків організовувати та проводити заходи, наприклад «Дні родини». Восени проводимо чудове свято «Подяка Богу за врожай». Також ми запровадили «Майстер клас від батьків». Кожен з батьків, який є фахівцем у певній сфері, може відпрацювати в школі повний робочий день як волонтер, ділячись своїм досвідом і знаннями з дітьми. Безумовно, це безцінний досвід як для того, хто проводить цей майстер клас, так і для дітей. Це допомагає дітям також і в профорієнтації.

Хто віддає в Вашу школу дітей? Які ці люди за соціальним, церковним, майновим статусом?

В нашій школі навчаються діти з різних сімей, хоча більша частина дітей сьогодні – це діти з сімей адвентистів.

Чи є у державних і приватних навчальних закладів офіційні критерії успіху? Можливо, це оцінки дітей під час річних випробувань, кількість вступників до вишів, перемоги на олімпіадах?

На жаль, до міських та районних олімпіад долучатися ми не можемо, тому що часто вони проводяться по суботах. Однак ми беремо участь у конкурсах, зокрема це – Всеукраїнський конкурс «Патріот», «Гринвіч», «Олімпіс», дитячий літературний конкурс «Перодактиль», Київський дитячий християнський «Фестиваль дарів», Всеукраїнський фестиваль дарів, Міжнародний математичний конкурс «Кенгуру» та Міжнародний корнійчуковський фестиваль дитячої літератури. Серед наших дітей багато фіналістів, переможців і лауреатів різних конкурсів. Також наші діти знімаються в деяких програмах Телеканалу «Надія». Серед випускників є ті, хто після закінчення школи вступили в Києво-Могилянську академію, Університет ім. Бориса Грінченка, інші Київські виші, а також навчаються в Українському гуманітарному інституті, деякі з них – на богословському факультеті.

Християнська школа – лише для християн? Там є якісь релігійні обряди? Чи знають про це батьки? Чи запитують їхньої згоди? А якщо в цій школи схочуть навчати своїх дітей мусульмани, буддисти, індуїсти, атеїсти?

Школа відкрита для всіх. Однак в школі діють правила. Про це батьків повідомляють ще до того, як їхні діти стають учнями школи. Особливих релігійних обрядів у школі не проводимо, адже школа відокремлена від церкви. Оскільки школа є християнською, дослідження Біблії, уроки християнської етики, а також спільні молитви є невід’ємною частиною виховного і навчального процесу.

Ми відкриті до батьків. Батько чи мати може відвідати будь-який урок. Також проводимо класні і загальношкільні батьківські збори.

Як школа реагує на списування, крадіжки, куріння, алкоголь, наркотики у школі?

Профілактику від списування, крадіжки та нецензурної лексики проводимо на уроках християнської етики, Церемоніалах та розмов з капеланом. Що стосується куріння, алкоголю і наркотиків – проводимо програму «Тиждень жахів». Проводити ці програми залучаємо учнів старших класів.

Як школа профілактує булінг – знущання учнів один над одним? Як профілактує дошлюбний секс, шкідливі звички, кримінал?

Крім програми «Тиждень жахів», ми організовуємо заходи, які показують, до чого приводять погані звички. Для учнів-підлітків проводимо зустрічі з психологом. Лідія Нейкурс, відомий християнський психолог, розповідає дітям про відносини між хлопчиками і дівчатками, відверто розмовляє про стосунки. Діти можуть ставити запитання і отримувати відповіді.

Чи існують в школі обмеження на зовнішність учнів: довжину спідниць, висоту підборів, колір волосся, пірсинг, тату і т.д.?

Не кожен з батьків може купити окремий костюм чи форму для школи. Тому ми ухвалили рішення, що одяг має відповідати діловому стилю і християнським нормам. Іноді важко пояснити батькам деякі речі стосовно прикрас чи зухвалих речей, які не поділяють наші цінності, але в цілому великих проблем з цим питанням в школі не має.

Який Ваш досвід роботи з дітьми і з якого часу Ви посідаєте посаду директора школи «Досвітня Зоря»?

З 1985 року я працюю в сфері освіти, у школі «Досвітня Зоря» – з 2006 року, а з 2011 року я працюю в директоркою. Також я старший вчитель, викладаю українську мову та літературу.

Яке Ваше побажання читачам?

Розвиваючи освіту, ми змінюємо світ. Давайте розвивати християнську освіту.

Слова Святого Письма говорять: «Привчай юнака до дороги його, і він, як постаріється, не уступиться з неї» (Іс. 8:18). Хто слідує цим словам і бажає зберегти дитину для Бога, той з усією відповідальністю поставиться до вибору навчального закладу. Кожен батько повинен подумати про осередок, в якому зростатиме його дитина, дбати не тільки про ґрунтовні якісні знання, а й про духовне, психічне й фізичне здоров'я. Тільки у християнському закладі дотримуються цих складових, щоб виховати майбутнього християнина, справжнього євангеліста, служителя Бога.

Щоб, коли станемо перед нашим Господом, ми з впевненістю могли сказати: «Ось я і діти, що дав мені Господь».

Запитання – Роман Макарчук